

Фонд «Український дім»

Підсумки 2023

Хто ми?

Фонд «Український дім» (раніше відомий як фонд «Наш вибір») працює у Варшаві вже 15 років, відіграючи надзвичайно важливу роль у підтримці польсько-українського діалогу та наданні допомоги українській громаді в Польщі. Фонд був заснований українськими мігрантами, а від початку його діяльності у 2009 році ним керують переважно люди з досвідом міграції та біженства.

Фонд допомагає вихідцям з України, які приїхали до Польщі, зорієнтуватися в новій реальності та сприяє взаєморозумінню між двома національностями. Завдяки своїй багаторічній діяльності ми стали важливим осередком суспільного життя як для українців, так і для поляків, які цікавляться Україною. Вже понад два роки, від початку повномасштабної війни, ми працюємо в режимі екстреної допомоги, а нашою основною аудиторією є українці, що врятувалися від війни і знайшли притулок у Польщі.

Шановні друзі!

Представляємо вам звіт про діяльність фонду «Український дім» за 2023 рік.

Це був рік, сповнений викликів, але й неабияких досягнень. Ми надавали допомогу мігрантам та біженцям з України, підтримували їхню інтеграцію в польське суспільство, були голосом української громади в Польщі.

У 2023-му, другому році повномасштабної війни, нашим незмінним пріоритетом лишалася допомога українським громадянам, які знайшли прихисток у Польщі, рятуючись від війни. За сприяння партнерів, ми допомагали у Центрі підтримки та Центрі зустрічей нашого фонду. Позаяк підтримка кожної людини, як і цілих родин та установ є надзвичайно важливою. Дбаючи про базові потреби людей, серед яких дах над головою, ми також не забували про психологічне оперття та культурний розвиток.

Важливою подією у 2023 році стала участь фонду в конкурсі «S3KTOR», у якому Варшавська українська школа «SzkoUA» (наш спільний проєкт із Клубом католицької інтелігенції) здобула друге місце за кращу громадську ініціативу. Це не лише знак вдячності за нашу працю, але і поштовх до подальшого розвитку та вдосконалення нашої діяльності.

Дякую всім нашим партнерам, благодійникам та волонтерам за їхню постійну доброту та підтримку. Саме завдяки вашій щедрості та відданості ми можемо досягати нових цілей. Я також дякую своїм колегам та співробітникам фонду, які ефективно та віддано реагують на виклики, що неминучі в нашій роботі.

Для нас 2023 рік був роком зростання, роздумів та незмінної відданості нашій місії. Ми докладаємо зусиль щодо захисту прав українців. З рішучістю і надією чекаємо на перемогу, яка дасть змогу нам відновити Батьківщину, загоїти рани, оплакати тих, хто загинув у війні, і разом збудувати мирне майбутнє. Ми знаємо, що ми не одні, і сподіваємося на подальшу спільну роботу.

Слава Україні, Слава Польщі!

З повагою,
Мирослава Керик

Голова фонду «Український дім»

Центр підтримки є важливим простором для людей з досвідом біженства, оскільки він надає необхідну правову, психологічну та соціальну допомогу, таким чином сприяє адаптації, інтеграції та відновленню життя у новому середовищі.

У 2023 році в Центрі підтримки Українського дому надавалася низка послуг та консультацій для полегшення організації життя українців у Польщі. Консультації, поради та підтримка стосувалися таких сфер:

- *легалізація та перетин кордону;*
- *комплексна підтримка у кризових ситуаціях;*
- *супровід у вирішенні питань в офіційних установах;*
- *робота, підприємництво та ринок праці;*
- *освіта;*
- *ринок пошуку безкоштовного житла;*
- *оренда нерухомості;*
- *доступ до медичних послуг;*
- *загальні консультації (наприклад, щодо допомоги та обсягу діяльності інших організацій та установ, підтримка у розрахунку податків);*
- *загальна інформація на теми, що стосуються діяльності Українського дому;*
- *підтримка під час відвідування державних установ, лікарів, поліції;*
- *безкоштовні консультації юристів з трудового та загального права;*
- *поради експертів з підприємництва та консультації щодо еміграції до Великої Британії.*

Ми також пропонували **психологічну підтримку дітям і дорослим** у формі індивідуальних або сімейних консультацій.

Центр підтримки в цифрах у 2023 році

118 осіб скористалися психологічними консультаціями

19,107 бенефіцієнтів отримали допомогу

Консультаційний пункт та гаряча лінія

246 консультацій з психологічної підтримки

39,775 консультацій було проведено загалом

Функціонування **консультаційного пункту та гарячої лінії** для біженців та мігрантів важливі, оскільки надають їм необхідну допомогу, підтримку та інформацію про процедури та правові питання, що є ключовими для покращення умов життя та інтеграції в новому середовищі.

У 2023 році в Українському домі ми надавали як телефонні, так і стаціонарні консультації з питань легалізації перебування в Польщі, включаючи:

- оформлення податкових декларацій,
- доступ до соціальних та медичних послуг,
- освіта,
- аспекти пов'язані з виходом на пенсію,
- питання пов'язані з інтеграцією іноземців у Польщі.

Крім того, ми організували онлайн-консультації та консультації електронною поштою для людей, які проживають за межами Варшави або не можуть скористатися стаціонарними консультаціями з інших причин.

З метою інформування громадян України, які проживають у Польщі, та боротьби з дезінформацією в Інтернеті ми вирішили створити канал у Telegram під назвою [@infopidtrymka](https://t.me/infopidtrymka).

Українці ставлять запитання під постами, а відповіді на них дають наші спеціалісти.

У Telegram-каналі ми регулярно ділимося актуальною інформацією про суттєві зміни польського законодавства щодо громадян України, умови користування державними сервісами тощо.

Консультаційний пункт та гаряча лінія в цифрах у 2023 році:

438 онлайн-консультацій

17,604 стаціонарних консультацій

21,733 телефонних консультацій

Всебічна **підтримка людей із досвідом біженства** є важливою, оскільки дозволяє їм подолати складнощі життя у новій країні, відновити стабільність і побудувати нове життя. Персональний асистент, який супроводжує конкретну особу чи всю сім'ю в процесі адаптації, забезпечує їм постійну підтримку, яка сприяє більш ефективній інтеграції.

У 2023 році в Українському домі ми надавали комплексну підтримку людям із досвідом біженства та міграції із вразливих соціальних груп, зокрема людям похилого віку, людям з інвалідністю, особам з психічними розладами та тим, хто опинився у кризі бездомності.

Ми підтримували у найважчі моменти життя — під час втрати близьких або важких хвороб. Нам вдалося допомогти людям, які опинилися у кризі бездомності, та дати їм можливість почати нове життя. У 2023 році в Українському домі ми надавали всебічну допомогу людям із досвідом біженства та міграції з вразливих соціальних груп, включаючи літніх людей, людей з інвалідністю, осіб з психічними розладами та тих, хто опинився у кризі бездомності.

Ми впроваджували індивідуальні плани роботи з бенефіцієнтами, надавали можливу підтримку та водночас виховували почуття самостійності в людей в процесі адаптації до життя в Польщі.

Завдяки пожертвам Український дім зміг реалізувати нову програму індивідуальних планів матеріального забезпечення людей, які опинилися в особливо складних життєвих ситуаціях.

Підтримка родини в цифрах у 2023 році:

198 виїздів у супроводі асистента

298 розглянутих справ

589 осіб під опікою індивідуальних помічників

Забезпечення житлом людей із досвідом біженства є надзвичайно важливим, адже це створює безпечні умови для їхнього перебування та забезпечує стабільність життя. Цей фактор відіграє ключову роль у збереженні почуття гідності та сприяє ефективній інтеграції в новій країні.

Ми надавали консультації щодо оренди квартир, допомагали знаходити онлайн-джерела з інформацією про житло, консультували на кожному етапі підписання договору оренди і після цього.

Ми організовували зустрічі з власниками квартир і супроводжували наших бенефіцієнтів під час цих зустрічей. Наші фахівці пояснювали тонкощі договорів оренди та обговорювали вигідні умови проживання.

Також наші співробітники допомагали людям, які опинилися у скрутному матеріальному становищі.

Ми створили базу даних господарів, які безкоштовно надають житло, а також тих власників, які пропонували житло за державною програмою «40+». Велику кількість сімей ми забезпечили тимчасовим житлом у рамках проєкту «**HIAS-Airbnb**».

Проживання в цифрах у 2023 році:

1,607 стаціонарних консультацій

2,669 осіб отримали житло

3,642 телефонних та онлайн-консультацій

У неурядових організаціях волонтерство відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки забезпечує додаткові людські ресурси та знання, дозволяє більш ефективно надавати різноманітні послуги. Волонтерська діяльність зміцнює соціальні зв'язки, сприяє взаєморозумінню та формуванню дружньої й підтримуючої спільноти.

У 2023 році волонтери Українського дому допомагали людям, які звернулися за допомогою до Центру підтримки. Завдяки вільному володінню польською та українською мовами, вони підтримували людей у ситуаціях, коли мовний бар'єр ставав перешкодою для відвідування клінік, офісів, банків, відділків поліції та інших установ.

У ситуації, коли бенефіцієнти не могли дозволити собі послуги професійного перекладача, волонтери перекладали документи, необхідні для ведення медичних справ чи процесів у державних установах.

Окрім перекладацької діяльності, вони підтримували заходи, організовані Українським домом, такі як Великодній сніданок, Різдвяні зустрічі, майстер-класи для дітей та заходи, в яких фонд виступав партнером.

Волонтерство в цифрах у 2023 році:

14 найактивніших волонтерів

54 активних волонтери

220 волонтерських змін тексту

Професійна активізація людей із досвідом біженства дозволяє їм здобути необхідні навички, інтегруватися в суспільство та досягти економічної незалежності. Цей процес є вирішальним для стабілізації життя та повноцінної інтеграції в нове середовище.

У 2023 році відділ професійної активації Українського дому наполегливо працював над тим, щоб зробити процес працевлаштування більш зрозумілим для громадян України.

Одним із ключових завдань було забезпечення правової безпеки, що стало можливим завдяки підтримці проєкту **ELIL**, який охоплював питання імміграційного, цивільного, сімейного, житлового та трудового права.

З середини 2023 року юридична фірма **Gide Loyrette Nouel** підтримує наших бенефіцієнтів у вивченні та розумінні польського трудового законодавства.

Ми також побачили великий інтерес серед осіб із досвідом біженства до відкриття бізнесу в Польщі.

Оскільки рівень знань у бенефіціарів різний, ми надавали як загальні поради щодо реалізації бізнес-ідей, так і конкретні консультації в окремих галузях. Наприклад, у рамках проєкту **«Best by Futermakers»**, спрямованого на підтримку підприємництва, ми організували консультації з експертами у сфері бухгалтерського обліку, податкового та господарського права, а також маркетингу.

Ми також продовжили реалізацію таких ініціатив, як проєкти **INCO Academy** за підтримки **Google**, щоб підвищити професійні компетенції наших бенефіцієнтів.

Професійна активізація в цифрах у 2023:

300 учасників курсу
англійської мови

1,510 бенефіціарів INCO

1,647 стаціонарних консультацій

Локальні зусилля та підтримка інституцій у разі напливу біженців важливі, оскільки забезпечують координацію діяльності, ефективне використання ресурсів і формування узгодженої та інтегрованої реакції суспільства. Це сприяє більш ефективній підтримці людей із досвідом біженства і створенню дружньої та відкритої спільноти.

У 2023 році Український дім започаткував проєкт **«Діймо разом на Мазовії»**, який реалізується у партнерстві з Федерацією Мазовії.

Проєкт був адресований громадським інституціям та неурядовим організаціям Мазовецького воєводства (за межами Варшави), які вже організували пункти підтримки українців або ж хотіли долучитися до підтримки громадян України у своїх містах і потребували допомоги в цій сфері.

В рамках проєкту було проведено **три навчальні візити** для представників 20 залучених організацій. Під час триденних візитів учасники обмінювалися досвідом підтримки людей із досвідом біженства та міграції у своїх містах, знайомилися з діяльністю Українського дому та партнерських організацій, а також проходили денний антидискримінаційний тренінг і планували подальшу роботу.

Наступним етапом проєкту став візит менторів з Українського дому та Федерації Мазовії в кожне місто, у якому вони зустрілися з представниками установ, зареєстрованих у проєкті. Також відбулися зустрічі з представниками інших установ, працюючих у подібній сфері. Метою візитів був аналіз поточної ситуації та відповідних потреб.

Після проведення дослідження було заплановано заходи з урахуванням потреб місцевої української громади, а саме:

- консультації з питань легалізації перебування та роботи,
- освіти та медицини,
- психологічні консультації, у тому числі групові для батьків,
- майстер-класи для дітей та дорослих,
- курси польської мови,
- спортивні та інтеграційні зустрічі.

Проєкт «Мазовія» в цифрах у 2023:

20 локацій та установ
з Мазовії

163 заходи

2,065 учасників заходів

Вивчення польської мови є важливим для осіб із досвідом біженства з України, оскільки це дає їм змогу спілкуватися, культурно інтегруватися та набувати навички, необхідні для самостійної роботи та функціонування у новому середовищі.

У 2023 році в Українському домі в рамках безкоштовних **курсів польської мови** були організовані такі заходи:

- *інтенсивні курси на рівнях А1-В1;*
- *спеціалізовані курси: «Польська мова в бізнесі» та «Польська медична мова» для полегшення професійної інтеграції;*
- *інтенсивні літні курси для дітей та молоді, спрямовані на підтримку підготовки до початку навчального року.*

Вивчення польської мови онлайн та у стаціонарних групах зміцнює інтеграцію учасників, а обсяг і форма навчальних матеріалів адаптовані до їх віку, потреб та можливостей. Невід'ємною частиною діяльності є **розмовні клуби**, які проводяться польською, англійською та українською мовами.

На зустрічах розмовних клубів учасники мають можливість практикувати розмовну мову, розвивати та вдосконалювати набуті під час курсів мовні навички, а також знайомитися з новими людьми та налагоджувати соціальні зв'язки.

Курси польської мови в цифрах у 2023:

32 польські розмовні зустрічі

59 груп польської мови

232 учасники розмовних зустрічей

685 учасників курсу польської мови

Центр зустрічей для осіб із досвідом біженства важливий, оскільки він створює простір для побудови соціальних стосунків, дає можливості для обміну досвідом та емоційної підтримки, сприяє соціальній інтеграції та формуванню почуття єдності у новому середовищі.

У 2023 році Український дім активно продовжував популяризувати сучасну українську культуру та підтримувати інтеграцію українців у польське суспільство. У Центрі зустрічей постійно відбуваються культурні заходи, такі як:

- презентації,
- мистецькі та художні майстер-класи,
- концерти,
- інтеграційні вечори,
- дискусії,
- зустрічі з авторами.
- виставки,

Заходи спрямовані на сприяння польсько-українському діалогу та створюють простір для обміну думками та ідеями.

До складу Центру зустрічей входить **Галерея «Дім»**, в стінах центру відбуваються регулярні засідання літературного клубу **«По-сусідськи»**, клубу взаємопідтримки **«Друзі»**, вечори настільних ігор, діє кіноклуб.

Минулого року, крім численних малих заходів, ми організували два масові заходи на понад 800 осіб:

- *Великодній сніданок,*
- *Розколяда.*

У Центрі зустрічей діє **бібліотека** Українського дому.

У 2023 році Центр зустрічей Українського дому відвідали, серед інших:

- *Юрій Андрухович,*
- *Макс Кідрук,*
- *Руслан Горовий,*
- *Павел Пеньонжек,*
- *Катерина Бабкіна,*
- *Олександр Михед,*
- *гурт «Антитіла»,*
- *Меловін,*
- *Артем Пивоваров,*
- *гурт «Друга Ріка»,*
- *Вадим Красноокий.*

Центр зустрічей у цифрах у 2023:

252 організованих заходів

4117 книг у бібліотеці

672 читачів

4286 учасників заходів

2812 запозичень книг

Існування клубу має велике значення для жінок з досвідом біженства, оскільки він надає їм простір для обміну досвідом, взаємної підтримки та створення мережі контактів, яка дозволяє інтегруватися у місцеве середовище, розвиватися та будувати сильнішу ідентичність у новому оточенні.

У 2023 році **Клуб українських жінок**, який діє у складі фонду «Український дім», продовжив місію створення місця сили для українок у Польщі.

Щотижня ми організуємо різноманітні зустрічі для українок в Центрі зустрічей Українського дому та інших місцях у Варшаві.

Заняття, такі як:

- ▶ *творчі та рукодільні заняття,*
- ▶ *психологічні та кулінарні майстер-класи,*
- ▶ *заняття з арт терапії,*
- ▶ *відкриті інтерактивні лекції про зміцнення та збереження здоров'я,*
- ▶ *спортивні заходи,*
- ▶ *інформаційні зустрічі з історії та культури,*
- ▶ *подорожі,*
- ▶ *інтеграційні заходи,*
- ▶ *надихаючі зустрічі з відомими людьми та лідерами думок.*

Клуб українських жінок Українського дому відкритий для всіх!

Зустрічі безкоштовні, відбуваються за попередньою реєстрацією.

**Клуб українських жінок
у цифрах у 2023:**

291 зустріч

1,388 учасниць зустрічей

3,212 відвідувань

Організація зустрічей та занять для дітей з досвідом біженства є важливою, оскільки дає їм можливість будувати нові дружні зв'язки, розвивати соціальні навички та інтереси, підтримувати одне одного. Такі процеси сприяють соціальній інтеграції у новому оточенні.

У 2023 році в Українському домі ми зосередилися на трьох основних напрямках діяльності для дітей та молоді:

- *забезпечення відчуття нормального життя шляхом організації розважальних заходів серед однолітків з України,*
- *популяризація української культури та традицій шляхом організації мистецьких й художніх майстер-класів та перших уроків української хореографії у Варшаві,*
- *неформальна освіта шляхом створення першого «UrbanClub» та «UrbanCamp» у Варшаві, а також підтримки молоді у співпраці з командою Language Courses Team під час вступу до університетів Польщі.*

Заходи для дітей та молоді в цифрах у 2023:

2 табори

428 організованих заходів

962 учасників

Організація доступу до освіти для дітей з досвідом біженства є надзвичайно важливою, адже освіта — це ключ до соціальної інтеграції, особистісного розвитку та покращення життєвих і професійних перспектив у новому середовищі.

Український дім спільно з Клубом католицької інтелігенції у квітні 2022 року заснував загальноосвітню (11 класів) **Варшавську українську школу SzkoUA**. Це інноваційний проект, який дає українським дітям з досвідом біженства можливість продовжити навчання в безпечному просторі.

До 2023 року школа працювала лише за українською системою, а з вересня 2023 року вона також є частиною польської системи освіти (ми відкрили підготовчі відділення).

Рішення вступити до польської системи освіти було прийнято через ситуацію в Україні — дітям потрібна інтенсивна програма інтеграції з освітньою системою приймаючої країни.

Ми створили **оригінальну програму навчання**, яка поєднує польську та українську базову шкільну програму. Окрім уроків польської мови як іноземної, ми запровадили в кожному класі бінарні заняття — їх проводять одночасно вчитель-предметник і вчитель польської мови.

Це інноваційне рішення, яке працює. Ми також активні поза школою — створили форум варшавських українських шкіл, щоб обмінюватися знаннями та шукати найвигідніші рішення для українських учнів.

Окрім того, у 2023 році учні SzkoUA мали змогу брати участь у додаткових заняттях, отримувати постійну психологічну допомогу та брати участь у літній **«зеленій школі»**.

SzkoUA в цифрах у 2023:

- 2** психологи
- 7** годин польської мови на тиждень для учня
- 27** викладачів
- 265** учнів

Наші партнери

